

2) produsele de distilare și dezintegrare a cărbunelui de lemn, petrolului, păcura, asfaltul, ceara neparafinată ;

3) aminele aromatice, nitro- și azocompușii ;

4) unele produse de prelucrare ale minereurilor de crom și nichel ;

5) compușii neorganici ai arseniului ;

6) asbestul ;

7) uleiul izopropilic.

În ultimii ani pe cale experimentală a fost stabilită capacitatea blastomogenă a compușilor beriliului.

Substanțele cancerigene pot acționa în urma contactului neregulat cu ele sau peste mult timp după întreruperea contactului profesional.

În ultimii ani morbiditatea de cancer profesional crește, datorită folosirii tot mai pe larg a unor cantități mari de cancerigeni noi.

Cancerul tegumentar profesional lezează, de obicei, părțile deschise ale corpului și este o urmare a acțiunii substanțelor chimice, factorilor fizici, dintre care cel mai frecvent este energia radiară. Sînt înregistrate cazuri de cancer de păcură, parafină, ulei de migdal.

Cancerul tegumentar este specific pentru medicii și tehnicienii radiologi, în acest caz afectîndu-se mai frecvent mîinile. Cancerului

li precedează stări precanceroase — dermatite cronice, papilome.

Cancerul pulmonar profesional poate fi întîlnit la muncitorii, care contactează cu derivatele distilării șistului, cărbunelui, petrolului, cu compușii cromului, nichelului, arseniului ș. a.

Vaporii de anilină pot cauza cancerul profesional al vezicii urinare.

Profilaxia. Pentru profilaxia cancerului profesional este necesară excluderea substanțelor de o cancerozitate mare din producție.

Legislația sovietică interzice producerea industrială a 2-naftiaminei, benzidinei, 2,3-diclorbenzinei, 4-aminodifenilului, care sînt substanțe evident cancerigene.

Se interzice asfaltarea străzilor cu utilizarea bitumului. Una din măsurile importante de profilaxie este elaborarea și aplicarea tehnologiilor, care limitează degajarea substanțelor cancerigene.

Profilaxia cancerului profesional poate fi realizată prin combaterea prafului, folosirea hainelor de protecție, respectarea regulilor de igienă personală. Persoanele, care contactează cu substanțele cancerigene, vor fi dispanserizate, li se va face examenul medical periodic, vor primi informația despre măsurile de protecție de substanțele cancerigene. Cele, la care se vor depista stări precancerigene vor fi asanate și transferate la alt lucru.

Capitolul 22. TRAUMATISMELE DE PRODUCȚIE ȘI PROBLEMELE DE PROTECȚIE A MUNCII. CAUZELE ȘI PROFILAXIA TRAUMATISMELOR DE PRODUCȚIE.

Accidente de muncă sînt leziunile corporale sau dereglările funcționale ale organelor ori a întregului organism, survenite subit în procesul muncii sau pe teritoriul întreprinderii, instituției, aceste leziuni fiind cauzate de acțiunea factorilor mecanici, termici ș. a.

Traumatismele de producție pot fi sub formă de plăgi, escoriații, contuzii, hemoragiile, fracturi, rupturi, combustii termice sau chimice, electrocutări, rupturi ale timpanului, pătrunderi de corp străin în ochi ș. a.

Cauzele traumatismului de producție se împart în două grupuri ; 1) de ordin organizatoric și tehnic, 2) cele din cauza condițiilor sanitare nefavorabile la întreprinderi.

Cauzele de ordin organizatoric și tehnic

ale traumatismelor sînt : mecanizarea insuficientă a proceselor tehnologice, tehnologia imperfectă din punct de vedere al protecției muncii, organizarea incorectă a muncii, starea nesatisfăcătoare a tehnicii de securitate, nerespectarea de către muncitori a regulilor securității muncii, instruirea și calificarea tehnică insuficientă a lucrătorilor ș. a.

La grupul de cauze organizatorice se referă discordanța între suprafața locurilor de muncă și capacitatea de producție a întreprinderii, trecătorile înguste, rutele incorecte (din punct de vedere al securității muncii) de circulație a transportului în secții și pe teritoriu, organizarea incorectă a lucrărilor de încărcat-descărcat.

Cauze ale traumatismelor de ordin sani-

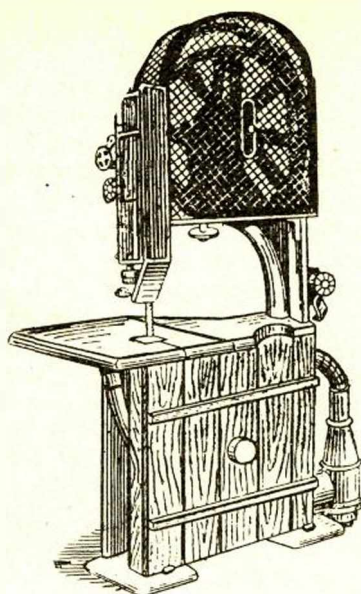

Fig. 67. Bariere de protecție a ferestrăului cu pinza lungă.

tar sînt: microclimatul industrial nefavorabil, care slăbește concentrarea atenției și reacția muncitorului. Umiditatea înaltă a aerului sporește umiditatea tegumentelor, deci și probabilitatea electrocutării. Formarea ceții din cauza umidității mari înrăutățește vizibilitatea, astfel sporind probabilitatea traumatismelor din cauza utilajului în mișcare. Iluminatul nerațional și insuficient al locului de muncă poate de asemenea cauza traumatismele. Traumatismele pot fi favorizate și de munca în condiții de temperaturi joase (hainele calde și grele împiedică mișcările). Traumatismele de producție au loc și în cazuri de surmenaj, zgomot mare, sub acțiunea toxicelor industriale ș. a. Datorită modernizării întreprinderilor, perfecționării, măsurilor de securitate, traumatismul de producție în prezent scade an de an.

Profilaxia traumatismelor de producție se bazează pe studierea și lichidarea cauzelor de apariție a lor. Cu acest scop se duce evidența și se înregistrează fiecare caz de traumatism de producție aparte, indiferent de gradul de gravitate. Înregistrarea și evidența tuturor traumatismelor se face de către unilatea medico-sanitară a întreprinderii, iar traumatismele, care au avut drept consecință pierderea capacității de muncă, sînt înregistrate și de către administrația întreprinderilor.

Unitățile medico-sanitare analizează lunar traumatismele de producție și prezintă concluziile administrației, pentru ca aceasta să ia măsurile necesare de profilaxie.

Una din măsurile radicale de profilaxie a traumatismelor de producție este mecanizarea proceselor tehnologice. Este evident, că la întreprinderile noi sau reconstruite, cu un grad înalt de mecanizare, procentul traumatismelor de producție este minim. În special aceasta se referă la folosirea combinelor de tăiat cărbuni în minele carbonifere, ciocanele pneumatice, la folosirea transportului și încărcatului mecanizat în mine, fapt, care a micșorat cazurile de traumatisme mai mult de 2 ori.

Pentru prevenirea traumatismelor de producție nu mai puțină importanță o are organizarea corectă a muncii, a locului de muncă, starea bună a mecanismelor și utilajului. Toate aparatele mobile ale utilajului trebuie să aibă bariere de protecție de siguranță (fig. 67).

Aceste bariere de protecție trebuie să fie componente ale utilajelor, montate cu siguranță. Cu acest scop se folosește și blocarea utilajului, adică el poate fi pus în funcție numai dacă nu prezintă pericol de traumatisme.

O măsură importantă în profilaxia traumatismelor de producție se consideră folosirea îmbrăcăminte de lucru, încălțăminte, ochelarilor de protecție, altor mijloace de protecție individuală.

Calificarea profesională, respectarea tehnicii securității și a tehnologiei, organizarea competentă a muncii sînt factori, care contribuie la prevenirea traumatismelor de producție.

O mare importanță în acest sens o are și instruirea sanitară a muncitorilor sub formă de lecții, discuții, demonstrarea materialelor intuitive despre traumatisme, mobilizarea activului întreprinderilor și a administrației în combaterea traumatismelor.

Ca factor important în combaterea traumatismelor se consideră organizarea asistenței medico-sanitare a muncitorilor, asanarea condițiilor de muncă — combaterea prafului, îmbunătățirea iluminăției, diminuarea intensității zgomotului ș. a.

Asistența medicală corectă a accidentelor de producție are drept scop restabilirea maximă și în scurt timp a capacității de muncă, prevenirea complicațiilor și a invalidității.

În caz de accidente profesionale este necesară acordarea corectă a primului ajutor medical, referitor la care muncitorii trebuie instruiți.

Agravări ale traumatismelor mici sînt erupțiile purulente tegumentare, care survin și din alte cauze (hainele de protecție murdare, lipsa posibilităților de a spăla mîinile ș. a.). Erupțiile purulente cutanate cauzează incapacitatea de muncă a muncitorilor

unui șir de profesii (din industria minieră, carboniferă, petrolieră, de construcție a mașinilor ș. a.).

În afară de măsurile generale de combatere a erupțiilor purulente tegumentare, o mare importanță are profilaxia microtraumatismelor de producție, iar în caz de survenire a lor — acordarea imediată a primului ajutor medical.

Capitolul 23. LEGISLAȚIA MUNCII ÎN U.R.S.S. OCROTIREA MUNCII FEMEILOR, PERSOANELOR ÎN VÎRSTĂ ȘI A ADOLESCENȚILOR.

Măsurile de asanare a condițiilor de muncă și de ocrotire a muncii sînt bazate pe Constituția U.R.S.S. Codul muncii, hotărârile și instrucțiile Ministerului ocrotirii sănătății al U.R.S.S. și ale departamentelor respective.

Codul legislației muncii include normele legislative referitoare la durata zilei de muncă, ocrotirea muncii femeilor și adolescenților, tehnica securității de la întreprinderi ș. a.

Legislația sovietică prevede limitarea muncii suplimentare. Fiecărui muncitor i se asigură concediul anual plătit, iar celor de la muncile nocive sau periculoase li se acordă concediu suplimentar de durată diferită.

Muncitorii din sectoarele deosebit de nocive, conform normativelor aprobate de Consiliul Unional al sindicatelor, sînt asigurați cu haine și dispozitive de protecție pe contul întreprinderilor.

Conform articolului 139 al Codului muncii întreprinderile și instituțiile sînt obligate să ia măsuri de lichidare sau diminuare a factorilor nocivi, de profilaxie a accidentelor de muncă și să mențină locurile de muncă în ordinea cuvenită.

Astfel, legislația muncii, hotărârile, instrucțiile și normativele igienice au creat o bază bună pentru condițiile sănătoase de muncă, profilaxia intoxicațiilor și morbidității profesionale, diminuarea morbidității și traumatismelor profesionale.

OCROTIREA MUNCII FEMEILOR

Conform Constituției U.R.S.S., femeia are drepturi egale cu bărbatul pentru activitatea în toate domeniile economiei, vieții sociale, culturale și politice ale țării.

Concomitent legislația sovietică asigură protecția femeilor de muncile nocive: care solicită eforturi fizice mari, cu vibrații, presiuni mari de abdomen, muncile în condițiile toxice, ce influențează aparatul genital al femeilor. Femeilor li se interzice transportarea greutăților mai mari de 20 kg, iar în doi mai mari de 50 kg.

O deosebită atenție acordă Legislația muncii femeilor gravide și mamelor care alăptează. Femeile gravide nu lucrează în schimburile de noapte, lor li se acordă concediu de maternitate — 56 zile pînă la naștere și 56—70 zile după naștere. În afară de aceasta, femeilor li se acordă un concediu plătit pînă copilul împlinește un an și jumătate. Mamele care au copii mici sînt eliberate de lucrul suplimentar.

Întreprinderile trebuie să dispună de camere pentru igiena femeilor.

OCROTIREA MUNCII PERSOANELOR DE VÎRSTĂ ÎNAINȚATĂ

În țara noastră sînt elaborate un șir de măsuri întru prelungirea longevității și perioadei de activitate a oamenilor muncii.

Cunoștințele și experiența celor în vîrstă sînt un avul național și trebuie folosite în deplină măsură. Mai mult de jumătate din pensionari și-au păstrat capacitatea de muncă (A. I. Rubakin) și doresc să-și continue activitatea.

Angajarea celor în vîrstă în muncă are și un anumit substrat social-economic, munca fiind un factor stimulant pentru menținerea sănătății, tonusului vital și psihic.

Particularitățile fiziologice ale organismului în vîrstă, scăderea labilității multor funcții, în special ale sistemului nervos cen-